

Kesäkuu 2026

Yhteenveto SMA- ryhmähaastattelusta

Sisältö

- Lähtöasetelma
- Keskeiset havainnot
- Näkemyksiä haastattelun avainkysymyksiin
- Menetelmä

Lähtöasetelma

Raportti perustuu yhteen SMA:ta sairastavien lasten vanhempien ryhmäkeskusteluun, johon osallistui neljä vanhempaa. Osallistujien lapset ovat koulu- tai nuoruusikäisiä.

Ryhmäkeskustelun tavoitteena oli sanoittaa sitä, millaisia kokemuksia ja havaintoja vanhemmilla on lasten arjesta ja hoidosta sekä millaisia ajatuksia, toiveita ja unelmia heillä on tulevaisuutta ajatellen.

Ryhmähaastattelu toteutettiin toukokuussa 2026.

Keskeiset havainnot

Suurin kuormitus ei synny sairaudesta vaan järjestelmästä

Perheiden suurimmat haasteet eivät liity ensisijaisesti SMA:han vaan siihen, kuinka paljon aikaa, energiaa ja osaamista palvelujen saaminen vaatii.

Vanhemmat kuvaavat olevansa yhtä aikaa vanhempia, palvelukoordinaattoreita, [avustajien] työnantajia, hakemusten laatijoita ja lastensa puolestapuhujia. Järjestelmä näyttäytyy monimutkaisena, hitaana ja epä johdonmukaisena, mikä lisää kuormitusta myös tilanteissa, joissa lapsen vointi on vakaa.

Hyvä elämä syntyy osallisuudesta

Keskusteluissa korostui ajatus siitä, että lapsen hyvinvointi ei määräydy pelkästään fyysisen toimintakyvyn perusteella. Yhtä tärkeää on mahdollisuus rakentaa ystävyyssuhteita, osallistua samoihin asioihin kuin muut nuoret ja kokea olevansa osa yhteisöä.

Samalla vanhemmat tunnistavat yksinäisyyden ja ulkopuolisuuden riskin erityisesti nuoruudessa, jolloin sairauden vaikutukset arkeen voivat korostua suhteessa ikätovereihin.

Itsenäisyys rakentuu tuen varaan

Vanhempien puheessa itsenäisyys ei tarkoita pärjäämistä yksin, vaan mahdollisuutta tehdä omia valintoja, elää mahdollisimman täysipainoista elämää ja rakentaa omaa tulevaisuutta toimivan tuen avulla.

Avustajat, apuvälineet ja esteettömät ympäristöt ovat elintärkeitä osallisuudelle. Keskustelujen perusteella suurimmat huolet liittyvät siihen, toimivatko nämä rakenteet myös tulevaisuudessa riittävän hyvin.

Ihmiset ja yhteisöt kannattelevat, kun luottamus järjestelmää kohtaan horjuu

Keskusteluissa korostui vahvasti ihmisten ja yhteisöjen merkitys. Vertaistuen, järjestöjen ja erikoissairaanhoidon ammattilaisten rooli koettiin tärkeänä. Nämä kannattelevat perheitä tilanteissa, joissa palvelujärjestelmä tuntuu raskaalta, vaikeasti hahmotettavalta ja ajoittain epä johdonmukaiselta.

Haasteet korostuvat erityisesti silloin, kun luottamus tuen saatavuuteen horjuu.

Arki vaatii runsaasti suunnittelua

- Keskustelun perusteella SMA-perheiden arki muistuttaa monilta osin muiden lapsiperheiden arkea. Lapset käyvät koulua, osa vanhemmista käy töissä ja osa toimii lapsen omaishoitajana. Perheissä harrastetaan ja vietetään aikaa yhdessä.
- Vanhemmat kuitenkin kuvasivat, että lähes kaikki tekeminen vaatii tavallista enemmän ennakkointia, koordinointia ja käytännön järjestelyjä.
 - Avustajien työvuorot, lapsen kuljetukset, terapiat, apuvälineet, lääkärikäynnit ja erilaiset hakemukset vaativat valtavasti vanhempien aikaa.
 - Kaikissa perheissä yksi vanhempi kantoi näistä päävastuun.
 - Vanhemmista se, jolla on enemmän tietoa lapsen tilanteesta ja palveluista, on useammin päävastuussa. Samalla vanhemmalla on myös enemmän tietotaitoa vaatia erilaisia palveluja ja tukea.
 - Useampi vanhempi kuvasi olevansa käytännössä perheen palvelukoordinaattori.

"Arki, no varmaan ihan perusarkea. Käydään koulussa ja töissä ja iltaisin vietetään aikaa yhdessä."

"Siinä ei ole ehkä mitään erikoista tällä hetkellä."

Suurin kuormitus syntyy palvelujärjestelmästä

Keskustelussa todettiin, että suurin kuormitus ei synny itse sairaudesta vaan palvelujärjestelmässä navigoinnista. Vanhemmat kokivat joutuvansa jatkuvasti perustelemaan ilmeisiä tarpeita, seuraamaan hakemusten etenemistä, oikaisemaan virheellisiä päätöksiä ja puolustamaan lapsensa oikeuksia. Järjestelmä näyttäytyi monelle epäjohdonmukaisena ja henkilösidon naisena.

- Samankaltaisissa tilanteissa perheet ovat saaneet erilaisia päätöksiä mm. fysioterapiapalveluista sekä avustajatunneista, riippuen kunnasta, hyvinvointialueesta tai yksittäisestä viranhaltijasta.
- Moni kuvasi oppineensa järjestelmän toimintatavat vuosien aikana, mutta koki uusien perheiden olevan huomattavasti heikommassa asemassa.
- Päätösten hitaus aiheuttaa tilanteita, joissa lapsen tarpeisiin ei pystytä vastaamaan oikea-aikaisesti.
- Lakisääteisten oikeuksien toteutuminen perustuu usein vanhempien aktiivisuuteen, sitkeyteen ja kykyyn valittaa päätöksistä.

"Asiat, jotka virallisesti kuuluisi saada, niin niistä joutuu taistelemaan aika ankarasti."

"Viime vuonna jouduin odottamaan kuusi kuukautta päätöstä."

"Se on niin paljon siitä virkailijasta kiinni."

"Miten se voi olla niin subjektiivista se heidän toimintansa?"

Huoli avustajapalveluiden saatavuudesta kuormittaa

Vanhempien puheessa avustajapalveluihin liittyvät kysymykset nousivat yhdeksi merkittävimmistä tulevaisuuden huolenaiheista. Avustajat mahdollistavat tällä hetkellä koulunkäynnin, harrastukset, ystävyysuhteet ja itsenäisemmän liikkumisen, mutta samalla näiden saatavuus koettiin epävarmaksi.

- Avustajapalvelut nähtiin ratkaisevina lasten arjen sujumisen ja osallisuuden kannalta. Esimerkkeinä vanhemmat kuvasivat tilanteita, joissa lapsi on voinut liikkua ikätovereidensa tavoin juuri toimivan avustajajärjestelyn ansiosta.
- Avustajien rekrytointi ja vaihtuvuus aiheuttavat kuormitusta perheissä.
 - Jos avustaja sairastuu tai jättää muusta syystä tulematta, lapsi ei pääse kouluun, eikä vanhempi voi hoitaa työpäiväänsä normaalisti.
 - Avustaja auttaa hyvin intiimeissä asioissa kuten wc-käynneissä, joten luottamus on tärkeää, eikä kuka tahansa voi toimia avustajana.
 - Avustajan pitää olla koulutettu ja osata mm. nostaa oikealla tavalla, jotta ei aiheuta kipua lapselle.
- Tarpeissa oli eroja, mutta ongelmalliseksi koettiin mm. avustajatuntien vähentäminen kesäaikaan.

"On tosi vaikea löytää hyviä avustajia."

"Pitäisi löytää sellainen, että olisi luontevaa se kanssakäyminen."

"Pari kertaa mennyt jopa kaverin kanssa koulumatkan ja avustaja on ollut siellä kaukana perässä."

:RUD PEDERSEN

Apuvälineet mahdollistavat arjen

Apuvälineet ovat SMA-lasten toimintakyvyn ja osallistumisen perusta. Siksi niiden saatavuuteen, huoltoon ja korvaaviin ratkaisuihin liittyvät ongelmat herättävät voimakasta turhautumista. Moni vanhempi koki, että järjestelmä on rakennettu hallinnollisista lähtökohdista eikä käyttäjän tarpeiden pohjalta. Toimintakyvyn kannalta kriittiset palvelut eivät aina toimi riittävän nopeasti tai joustavasti.

- Pyörätuolit, nostimet, istuintyyny ja muut apuvälineet ovat välttämättömiä, jotta lapset voivat osallistua arjen toimintaan.
- Ongelmia aiheuttavat erityisesti huolto, korvaavien välineiden saatavuus sekä palvelun hitaus ja ennalta-arvaamattomuus.
- Vanhemmat toivoivat enemmän mahdollisuuksia vaikuttaa siihen, mitä apuvälineitä lapsi saa käyttöönsä. Nykyisen järjestelmän koettiin tarjoavan apuvälineet ennalta määrättyjen kriteerien perusteella, eikä aina lapsen yksilöllisten tarpeiden mukaan.
- Moni koki, että apuvälineiden pitäisi tukea osallistumista nykyistä paremmin eikä vain perustarpeita.

"Vaikka pyörätuoli on hyvin oleellinen väline, lähtökohtaisesti palveluun ei kuulu lainapyörätuolia."

"Kun tuoli on huollossa, niin se [varatuolin saaminen] on ollut ihan sellaista vääntämistä ja kerjäämistä."

Esteettömyys ratkaisee sen, voiko lapsi osallistua vai ei

Vanhempien puheessa esteettömyys näyttäytyi yhdenvertaisuuden ja osallisuuden edellytyksenä. Keskustelussa nousi toistuvasti esiin tilanteita, joissa lapsen osallistuminen ei estynyt sairauden vuoksi, vaan siksi, että ympäristöä ei ole suunniteltu huomioimaan erilaisia toimintakykyjä. Vanhemmat kokivat turhauttavana sen, että osallistuminen jää usein kiinni ympäristön puutteista eikä lapsen omista kyvyistä tai halusta osallistua.

- Keskusteluissa korostui ajatus siitä, että esteettömyys ei ole vain pääsyä rakennukseen tai tilaan. Kyse on mahdollisuudesta olla mukana samoissa tilanteissa, samoissa harrastuksissa ja samojen ystävien kanssa kuin muutkin lapset ja nuoret.
- Monet esteet olivat arkisia ja helposti ratkaistavia: auraamaton koulun piha, puutteelliset kulkureitit tai turvallisuusjärjestelyt, joissa pyörätuolia käyttävää lasta ei ole huomioitu.
- Yksi konkreettinen asia, joka tuli esiin oli palohälytykset ja miten se, ettei hissiä saa käyttää, on koulussa huomioitu.
- Esteetön maailma on yksi vanhempien tulevaisuuden toiveista. Vähintään julkisten tilojen toivottaisiin olevan esteettämiä.

"Hän ei päässyt sinne samalle kentälle, minne hänen kaverit menivät."

"Hän ei päässyt ulos. Jäi kouluun sisään kuuntelemaan palohälytyksen ääntä."

"Suomi voisi ottaa tosissaan nyt tämän esteettömyyden, että siitä tulisi sanktioitavaa."

:RUD PEDERSEN

Lasten vointi on vakautunut lääkehoidon myötä

Lääkehoito on muuttanut tapaa, jolla vanhemmat ajattelevat tulevaisuudesta. Keskusteluissa korostui kokemus siitä, että huomio on siirtynyt sairauden etenemisestä elämän mahdollisuuksiin. Toimintakyvyn säilyminen ja arjen vakaus ovat lisänneet uskoa siihen, että lapset voivat suunnitella tulevaisuuttaan aiempaa pidemmälle.

- Vanhemmat kuvasivat lastensa vointia pääosin hyväksi ja vakaaksi. Lääkityksen myötä lasten vointi on pysynyt tasaisena vuosien ajan, ja joissain tapauksissa toimintakyky on jopa hieman parantunut.
- Sairauden vaikutukset näkyvät kuitenkin edelleen esimerkiksi kipuina, lihaskireyksinä tai toimintakyvyn rajoitteina.
- Uusi tablettimuotoinen lääke helpottaa perheiden arkea.
- Vanhemmat ilmaisivat myös toivovansa, että lääkettä saa jatkossakin terveydenhuollon säästöistä huolimatta, ja että vaste sille säilyy.
- Lisäksi toivottiin, että uudet lihasvoimaa vahvistavat ja elämänlaatua parantavat lääkehoidot saataisiin tulevaisuudessa Suomessa käyttöön.

"Toive on, että ei tulisi muutoksia huonompaan tai heikompaan päin."

"Lääke on tehnyt ehdottomasti lapselle hyvää. Sen avulla on pysynyt voimatasot samana ja jossain vaiheessa se tulos jopa nousi."

"Yleisesti semmoiseen energiatasoon silloin aikanaan, kun lääkettä alettiin saamaan, niin vaikutti tosi selvästi ja positiivisesti."

Terveystenhoidon resurssien riittävyys huolettaa vanhempia

Erikoissairaanhoidoa pidettiin SMA:n hoidossa asiantuntevana ja luotettavana. Keskusteluissa korostui kokemus siitä, että SMA tunnetaan erikoissairaanhoidossa hyvin ja että lapset saavat osaavaa, pitkäjänteistä ja yksilöllistä hoitoa. Vanhemmat arvostivat erityisesti hoidon jatkuvuutta, moniammatillisuutta sekä sitä, että lapsen tilanne nähdään kokonaisuutena.

Perusterveydenhuollossa vastaavanlaista ymmärrystä sairaudesta ei keskustelijoiden mukaan aina ole, mikä voi johtaa siihen, että perheet joutuvat selittämään lapsen tilannetta toistuvasti ja hakeutumaan oikean tuen tai palvelun piiriin usean eri tahon kautta. Fysioterapiapalveluihin sen sijaan oltiin yleisesti tyytyväisiä.

- Moniammatillinen toimintatapa helpottaa perheiden arkea.
- Vanhemmat kokevat, että SMA-potilaiden tarpeet ymmärretään erikoissairaanhoidossa hyvin.
- Samalla keskusteluissa nousi esiin huoli resurssien riittävydestä ja siitä, että kasvava kuormitus voi heikentää palvelun laatua tulevaisuudessa ja näkyy jo nyt lisääntyneenä kiireenä ja pidempinä vastausaikoina.
- Huolta herättää, säilyykö nykyinen palvelutaso myös tulevaisuudessa, erityisesti aikuispuolelle siirryttäessä.

"Se, että lapsi on erikoissairaanhoidossa nopeuttaa hänen juttujaan ihan älyttömästi."

"Nyt näkyy paljon enemmän sitä kiirettä."

Ystävyssuhteet ja osallisuus ovat lasten hyvinvoinnin ytimessä

Vanhemmat puhuivat lasten hyvinvoinnista ennen kaikkea ystävyssuhteiden, harrastusten ja osallisuuden kautta. Monelle lapselle mahdollisuus viettää aikaa ystävien kanssa ja osallistua ikätovereille tavanomaisiin asioihin nähtiin yhtä tärkeänä kuin fyysinen toimintakyky. Samalla vanhemmat tunnistivat yksinäisyyden riskin ja pohtivat, miten sairaus sekä avun tarve vaikuttavat sosiaalisiin suhteisiin nuoruuden ja aikuisuuden kynnyksellä.

- Ystävyssuhteet, harrastukset ja vapaa-aika nousivat keskusteluissa keskeisiksi lasten hyvinvoinnin lähteiksi.
- Lasten sosiaaliset tilanteet vaihtelivat merkittävästi: osa viettää aktiivisesti aikaa ystävien kanssa, kun taas toisilla yhteydenpito vapaa-ajalla tapahtuu pääosin verkossa.
- Vanhemmat tunnistivat yksinäisyyden riskin erityisesti silloin, kun osallistuminen vaatii jatkuvia järjestelyjä tai riippuvuutta muiden avusta.
- Avustajien läsnäolo mahdollistaa osallistumista, mutta voi samalla tehdä joistakin nuoruuteen kuuluvista tilanteista tavallista monimutkaisempia.
- Murrosiän lähestyessä lapset alkavat pohtia omaa erilaisuuttaan suhteessa ikätovereihin.
- Vanhemmat toivovat ennen kaikkea, että lapsilla olisi mahdollisuus rakentaa omia ihmissuhteitaan ja elää mahdollisimman samanlaista nuoruutta kuin muutkin lapset.

"Hänellä on se ongelma, kun ei oikein ole sellaisia kavereita, joita vapaa-ajalla näkisi."

"Selvästi on vaihe, että hän alkaa isommin ymmärtämään, että on erilainen kuin muut."

Vertaistuki tuo voimavaroja erityisesti vanhemmille

Vanhemmat kuvasivat vertaistukea tärkeäksi voimavaraksi. Vertaistuen arvo liittyi tiedon vaihtamiseen sekä kokemukseen siitä, että omia ajatuksia, huolia ja arjen haasteita ei tarvitse selittää alusta asti. Monelle vertaistuki on tarjonnut sekä käytännön neuvoja että toivoa tulevaisuuteen erityisesti diagnoosivaiheessa ja elämän nivelkohdissa. Keskusteluissa näkyi myös vanhempien oman jaksamisen näkökulma. Jatkuva vastuu lapsen palveluista, hoidosta ja arjen suunnittelusta kuormittaa vanhempia. Vertaisten kohtaaminen auttaa suhteuttamaan omia kokemuksia ja muistuttaa siitä, ettei tilanteen kanssa tarvitse selvitä yksin.

- Diagnoosivaiheessa muiden samassa tilanteessa olevien perheiden tapaaminen on ollut monelle merkittävä käännekohta.
- Vertaistuki tarjoaa sellaista kokemustietoa, jota ei saa terveydenhuollosta tai viranomaisilta. Vanhemmat saavat toisiltaan käytännön neuvoja palveluista, tukimuodoista ja arjen järjestämisestä.
- Vertaistuki tukee myös vanhempien omaa jaksamista tilanteissa, joissa vastuu lapsen arjesta ja tulevaisuudesta on suuri. Kasvokkaisia kohtaamisia ja toimintaa, joka on mahdollista aikataulujen puitteissa myös työssäkäyville, kaivataan enemmän.
- SMA Finland sai erityistä kiitosta siitä, että on määrätietoisella työllä varmistanut uuden lääkehoidon kaikille lapsille.
- Järjestöjen toiminnan ja vertaistuen jatkuvuus herättää huolta järjestöjen rahoituksen kiristyessä.

"Tosi tärkeää nähdä, kuulla ja tutustua samassa tilanteessa oleviin perheisiin."

"Minulla ei ole koskaan omaa aikaa. Oikeasti ei ole."

"Mä kysyn, että mitä on parisuhdeaika."

:RUD PEDERSEN

Haaveena lapsen itsenäinen elämä

Vanhempien puheessa lasten tulevaisuus näyttäytyi ennen kaikkea itsenäistymisen ja valinnanvapauden kysymyksenä. Keskusteluissa ei korostunut niinkään sairauden etenemisen pelko, vaan se, mahdollistavatko palvelut, avustajat ja yhteiskunnan rakenteet SMA:n kanssa eläville samanlaiset mahdollisuudet rakentaa omaa elämäänsä kuin muille nuorille tai aikuisille.

Vanhempien unelmat lapsilleen olivat hyvin samanlaisia kuin muidenkin vanhempien: ystäviä, opiskelua, oma koti, mielekäs työ ja parisuhde.

- Vanhemmat toivovat, että heidän lapsillaan olisi mahdollisuus tehdä samoja asioita kuin muillakin nuorilla: opiskella, harrastaa, tavata ystäviä ja myöhemmin asua omillaan ja ehkä perustaa oma perhe.
- Erityisesti toivottiin, että lapset saisivat tehdä niitä asioita, joita itse haluavat ja toivovat.
- Samalla vanhemmat kokivat, että yhteiskunnan pitäisi tunnistaa paremmin, ettei itsenäisyys SMA:n kanssa tarkoita avun tarpeen katoamista. Kun vanhempi ei ole auttamassa arjessa, ulkopuolista apua tarvitaan tuplasti enemmän.
- Vanhemmat toivoivat lapsen itsenäistymistä myös siitä näkökulmasta, että se voisi ajan myötä mahdollistaa enemmän aikaa myös vanhemman omalle elämälle ja vapaa-ajalle.

"Jotta pystyisi hyödyntämään sitä, että voi itsenäisesti tehdä asioita, niin se tarkoittaa, että siinä on oltava se joku auttamassa."

Tulevaisuuden huolet ovat unelmien kääntöpuoli

Huolena oli erityisesti ympäröivän yhteiskunnan kyky tukea lasten kasvua kohti aikuisuutta. Vanhemmat pohtivat erityisesti sitä, miten itsenäistyminen onnistuu, löytyykö tarvittavaa apua myös tulevaisuudessa ja kuka kantaa vastuuta silloin, kun vanhemmat eivät enää itse pysty toimimaan lapsensa tärkeimpänä tukiverkkona.

- Vanhemmat pohtivat, miten nuoren itsenäistyminen onnistuu tilanteessa, jossa apua tarvitaan myös aikuisena. Henkilökohtaisen avun saatavuus ja sopivien avustajien löytäminen herättävät huolta jo nyt, ja epävarmuuden tarvittavien palveluiden ja hoidon saatavuuteen odotetaan kasvavan aikuisuuteen siirryttäessä.
- Myös lapsen kyky huolehtia itse kaikesta vanhemman tähän asti hoitamista asioista ja palveluiden koordinoinnista huolestutti vanhempia.
- Sosiaaliset suhteet, ystävyys ja myöhemmin seurustelu nousivat esiin elämänalueina, joissa sairaus voi lisätä ulkopuolisuuden kokemuksia.
- Vanhemmat pohtivat, säilyvätkö nykyiset tukipalvelut, hoito ja järjestöjen tarjoama tuki tulevaisuudessa nykyisellä tasolla.
- Huolta aiheuttaa myös se, kuinka kauan vanhemmat itse jaksavat toimia palveluiden koordinaattoreina, työnantajina [avustajille] ja lastensa puolestapuhujina.
- Useampi vanhempi pohtii, kuka huolehtii lapsen arjesta, turvallisuudesta ja tarvitsemasta tuesta silloin, kun vanhemmat eivät enää ole sitä mahdollistamassa.

Vanhempien puheessa toistui ajatus siitä, että he toimivat tällä hetkellä lastensa tärkeimpänä turvaverkkona, palveluiden koordinoijana ja puolestapuhujana. Monien tulevaisuuteen liittyvien huolten taustalla vaikutti kysymys siitä, kuka ottaa tämän roolin silloin, kun vanhemmat eivät enää itse siihen pysty.

Sairaus ei niinkään harmita, mutta se kyllä, että yhteiskunta asettaa esteitä. Niin kauan, kun päättävällä tasolla ei ole tarpeeksi ymmärrystä, niin ei ne asiat mene eteenpäin. Jotenkin se on aika helppo tehdä ihmiset näkymättömiksi ja ohjata, että okei, että sinulla on nyt nämä palvelut ja nämä nyt sinulle riittävät.

Pahimmillaan se alkaa ohjata [sairauden kanssa elävän] elämää, ja yhteiskunnassa jää paljon potentiaalia hyödyntämättä.

*SMA-taudin kanssa elävän lapsen
vanhemman viesti päättäjille*

Menetelmä

Näkemykset perustuvat fokusryhmähaastatteluun, johon osallistui neljä SMA:ta sairastavan lapsen vanhempaa. Kaksi osallistujaa osallistui paikan päällä ja kaksi etäyhteyden kautta.

Ryhmähaastattelun pohjana toimi kysymyspatteristo, jonka osallistujat saivat etukäteen tutustuttavaksi.

Haastattelun fasilitoivat Rud Pedersenin kaksi konsulttia, ja sen kesto oli 2 h 45 minuuttia.

SMA on harvinainen sairaus, ja osallistujien kokemukset liittyvät heidän lastensa henkilökohtaisiin ja herkkiin elämänvaiheisiin.

Keskustelussa käsiteltiin muun muassa lasten arkea, hoitoa, palveluita, itsenäistymistä sekä tulevaisuuden toiveita ja huolia. Osallistujat jakoivat avoimesti kokemuksiaan, näkemyksiään ja ajatuksiaan sekä omasta arjestaan että lastensa tulevaisuudesta.

Osallistujille taattiin anonymiteetti. Raportissa käytetyt sitaattit esitetään ilman tunnistetietoja, ja joitakin lainauksia on tarvittaessa muokattu kevyesti luettavuuden parantamiseksi tai tunnistettavuuden vähentämiseksi, kuitenkin niin, että alkuperäinen merkitys säilyy mahdollisimman hyvin.

Haluamme kiittää kaikkia osallistujia heidän avoimuudestaan, ajastaan ja halustaan jakaa kokemuksiaan tämän raportin toteuttamiseksi.

Rud Pedersen Finland

Karoliina Heimo, Director, Communications

Karoliina.Heimo@rudpedersen.com

Puh. 040 509 0437

Monica Lamberg, Senior Consultant

Monica.lamberg@rudpedersen.com

Puh. 040 577 2162

Siltasaarenkatu 8–10

00530 Helsinki